

Informacja turystyczna

GEOGRAFIA TURYSTYCZNA

1

część

Zygmunt Kruczek

Kwalifikacja T.14.1

Podręcznik do nauki zawodu

**TECHNIK OBSŁUGI
TURYSTYCZNEJ**

Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia w zawodach na podstawie opinii rzeczoznawców: **dr Gabrieli Olszowskiej, mgr Janiny Rudzińskiej,**

mgr Barbary Górki

Typ szkoły: **technikum**

Zawód: **technik obsługi turystycznej**

Kwalifikacja: **T.14. Prowadzenie informacji turystycznej oraz sprzedaż usług turystycznych**

Część kwalifikacji: **1. Prowadzenie informacji turystycznej**

Rok dopuszczenia: **2013**

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne sp. z o.o.
Warszawa 2013

Wydanie I

ISBN 978-83-02-13544-6 (część 1)

ISBN 978-83-02-13546-0 (całość)

Opracowanie merytoryczne i redakcyjne: **Mieczysława Kompanowska** (redaktor cyklu),

Danuta Koperska-Puskarz (redaktor merytoryczny)

Tłumaczenie podstawowych pojęć: **Olga Dowgird** (język angielski), **Joanna Długokęcka** (język niemiecki).

Konsultacje: **Joanna Brewczyńska-Sternal**

Redakcja językowa: **Monika Mizera, Dominika Ostrowska**

Redakcja techniczna: **Maria Dylewska**

Projekt okładki: **Grafos**

Projekt graficzny: **Katarzyna Trzeszczkowska, Dominik Krajewski**

Opracowanie graficzne: **Ewa Marszał-Demianiuk**

Fotoedycja: **Agata Bażyńska**

Skład i łamanie: **Reontra Studio Graficzne**

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

00-807 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 96

Tel.: 22 576 25 00

Infolinia: 801 220 555

www.wsip.pl

Druk i oprawa: **CGS Drukarnia. Spółka z o.o.**

Publikacja, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym. Ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

Szanujmy cudzą własność i prawo.
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

Wprowadzenie	7
--------------------	---

1. Podstawowe zagadnienia z geografii turystycznej

1.1 Podstawowe działy geografii	9
1.2 Czym jest turystyka i jak się dzieli	10
1.3 Geografia turystyczna i jej miejsce w strukturze nauk	14
1.4 Atrakcyjność turystyczna	15
1.5 Walory turystyczne	15
1.6 Atrakcje turystyczne	16
1.7 Zagospodarowanie turystyczne	18
1.8 Dostępność komunikacyjna oraz klasyfikacja obszarów i turystycznych jednostek przestrzennych	19

2. Źródła informacji geograficznych i turystycznych

2.1 Źródła informacji geograficznych	23
2.2 Źródła informacji dla turystów i kadry obsługi ruchu turystycznego	24
2.2.1. Literatura turystyczna	24
2.2.2. System IT	27
2.2.3. Film krajoznawczy	27
2.2.4. Programy komputerowe, internet	28
2.3 Źródła informacji o turystyce	30

3. Elementy kartografii turystycznej

3.1 Typy turystycznych materiałów kartograficznych	32
3.1.1. Mapy	33
3.1.2. Plany	39
3.1.3. Profile terenu (tras turystycznych)	40
3.1.4. Itineraria	40
3.1.5. Panoramy	41
3.1.6. Modele plastyczne (blokdiagramy)	42
3.1.7. Szkice panoramiczne	43
3.2 Zasady posługiwania się mapami i planami. Orientacja mapy w terenie	43
3.2.1. Pomiar odległości	44
3.2.2. Pomiar azymutu	44
3.2.3. Odczytanie wysokości, obliczenie wysokości względnej	45

4. Walory turystyczne środowiska przyrodniczego Polski

4.1 Środowisko przyrodnicze jako walor turystyczny	46
4.2 Regiony fizjograficzne Polski	46
4.3 Cechy klimatu Polski, typy pogody	51
4.4 Formy ukształtowania powierzchni kraju i ich walory turystyczne	53
4.4.1. Walory dla turystyki wysokogórskiej i jaskiniowej	55
4.4.2. Walory istotne dla turystyki narciarskiej	55
4.5 Wykorzystanie rzek i innych akwenów w turystyce	56
4.6 Flora, fauna, kompleksy leśne	60

4.7	Polityka państwa i uregulowania prawne dotyczące ochrony przyrody	64
4.8	Formy ochrony przyrody w Polsce	65
4.8.1.	Parki narodowe	65
4.8.2.	Rezerваты przyrody	68
4.8.3.	Program Natura 2000	70
4.9	Zagrożenia i degradacja walorów środowiska przez gospodarkę turystyczną	70
4.10	Obszary ekologicznego zagrożenia w Polsce	72
4.11	Uzdrowiska polskie	73

5. Antropogeniczne walory turystyczne Polski

5.1	Style w architekturze i sztuce	76
5.1.1.	Styl romański	77
5.1.2.	Styl gotycki	78
5.1.3.	Styl renesansowy	79
5.1.4.	Styl barokowy	80
5.1.5.	Styl klasycystyczny	81
5.1.6.	Ekлекtyzm	82
5.1.7.	Secesja	83
5.1.8.	Ekspresjonizm	83
5.1.9.	Modernizm i postmodernizm	84
5.2	Zabytki architektury i budownictwa w Polsce	85
5.3	Zabytki archeologiczne	86
5.4	Zabytki działalności gospodarczej i techniki	89
5.5	Muzea i obiekty unikatowe	92
5.6	Grupy etnograficzne w Polsce. Muzea etnograficzne, skanseny oraz ośrodki twórczości ludowej	95
5.7	Miejsca kultu religijnego	99
5.8	Miejsca pamięci narodowej i martyrologii na ziemiach polskich	101
5.9	Ważniejsze imprezy kulturalne i sportowe jako atrakcje turystyczne	103
5.10	Parki rozrywki, linowe, miniatur, dinozaurów i inne	104
5.11	Lista Światowego Dziedzictwa UNESCO	105
5.12	Lista pomników historii	108
5.13	Turystyczne ośrodki Polski	109

6. Regiony turystyczne Polski

6.1	Pomorze	114
6.1.1.	Region zachodniopomorski	114
6.1.2.	Region pomorski	118
6.1.3.	Region kujawsko-pomorski	123
6.2	Wielkopolska	125
6.2.1.	Region wielkopolski	126
6.2.2.	Region lubuski	129
6.3	Śląsk	131
6.3.1.	Region dolnośląski	131
6.3.2.	Region opolski	136
6.3.3.	Region śląski	137
6.4	Warmia, Mazury i Podlasie	142
6.4.1.	Region warmińsko-mazurski	142
6.4.2.	Region podlaski	145

6.5	Mazowsze i ziemia łódzka	148
	6.5.1. Region mazowiecki	148
	6.5.2. Region łódzki	152
6.6	Małopolska	154
	6.6.1. Region świętokrzyski	155
	6.6.2. Region lubelski	157
	6.6.3. Region małopolski	160
	6.6.4. Region podkarpacki	173

7. Zagospodarowanie turystyczne, urządzenia i szlaki turystyczne

7.1	Zagospodarowanie turystyczne	181
7.2	Szlaki turystyczne w Polsce	185
	7.2.1. Szlak Piastowski	186
	7.2.2. Szlak Orlich Gniazd	186
	7.2.3. Szlak Cysterski	187
	7.2.4. Szlak Zamków Krzyżackich	187
	7.2.5. Szlak Papieski	188
	7.2.6. Szlak Tatarski na Podlasiu	188
	7.2.7. Szlak Wielkich Jezior Mazurskich	188

8. Regiony turystyczne Europy

8.1	Europa	189
	8.1.1. Region skandynawski	199
	8.1.2. Region bałtycki	204
	8.1.3. Region Wysp Brytyjskich	206
	8.1.4. Region zachodnioeuropejski	210
	8.1.5. Region alpejski	218
	8.1.6. Region środkowoeuropejski	223
	8.1.7. Region wschodnioeuropejski	230
	8.1.8. Region czarnomorski	233
	8.1.9. Region śródziemnomorski	239
	8.1.10. Subregion pirenejski	240
	8.1.11. Subregion zachodniośródziemnomorski	244
	8.1.12. Subregion adriatycko-bałkański	249
	8.1.13. Subregion wschodniośródziemnomorski	255
	8.1.14. Miasta – centra turystyczne Europy	256

9. Regiony turystyczne świata

9.1	Przyrodnicze i społeczno-gospodarcze uwarunkowania rozwoju turystyki na świecie	261
9.2	Regiony turystyczne według Światowej Organizacji Turystycznej	262
9.3	Afryka	265
	9.3.1. Maroko – kraj kontrastów	269
	9.3.2. Egipt – cywilizacja faraonów, Nil i plaża	272
	9.3.3. Republika Południowej Afryki – turystyczne Eldorado	273
9.4	Ameryka	276
	9.4.1. Stany Zjednoczone (USA) – parki narodowe, wielkie miasta i wielki turystyczny biznes	282
	9.4.2. Meksyk – dziedzictwo Azteków, Majów i hiszpańskich konkwistadorów	289

9.4.3. Dominikana – turystyczny raj na Karaibach	291
9.4.4. Chile – kraj szalonej geografii	292
9.4.5. Argentyna – zwiedzanie w rytmie tanga	294
9.5 Azja	298
9.5.1. Chiny – Państwo Środka	300
9.5.2. Singapur – azjatycki tygrys	305
9.5.3. Tajlandia – turystyczne królestwo	307
9.6 Australia i Oceania	310
9.6.1. Australia	312
9.6.2. Nowa Zelandia – Aotearoa – kraj długiej białej chmury	316
9.7 Antarktyka	320
Wykaz zalecanej literatury uzupełniającej	323
Źródła internetowe	324
Wykaz podstawowych pojęć w językach polskim, angielskim i niemieckim	325